

**ՀԱՆՈՒՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ
ՈՐՈՇՈՒՄԸ**

2023 ԹՎԱԿԱՆԻ ՀՈՒԼԻՍԻ 31-ԻՆ ՄՈՍԿՎԱՅՈՒՄ ՍՏՈՐԱԳՐՎԱԾ «ԵՎՐԱ-ՍԻԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ՇՐՋԱՆԱԿՆԵՐՈՒՄ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԱՐՏԱԴՐԱՆՔԻ ՊԱՀԵՍՏԱՅԻՆ ՎԿԱՅԱԳՐԵՐԻ ԹՈՂԱՐԿՄԱՆ (ՏՐՄԱՆ), ՇՐՋԱՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՄԱՐՄԱՆ ԿԱՆՈՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՄԱՁԱՅՆԱԳՐՈՎ ԱՄՐԱԳՐՎԱԾ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ՝ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆԸ ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՅԸ ՈՐՈՇԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԳՈՐԾՈՎ

Քաղ. Երևան

4 հունիսի 2024 թ.

Սահմանադրական դատարանը՝ կազմով. Ա. Դիլանյանի (նախագահող), Վ. Գրիգորյանի, Հ. Թովմասյանի, Դ. Խաչատուրյանի, Ե. Խունդկարյանի, Հ. Հովակիմյանի, Է. Շաթիրյանի, Ս. Սաֆարյանի, Ա. Վաղարշյանի,

մասնակցությամբ (գրավոր ընթացակարգի շրջանակներում)՝

Կառավարության ներկայացուցիչ՝ Էկոնոմիկայի նախարար Գ. Պապոյանի,

համաձայն Սահմանադրության 168-րդ հոդվածի 3-րդ կետի, 169-րդ հոդվածի 3-րդ մասի, ինչպես նաև «Սահմանադրական դատարանի մասին» սահմանադրական օրենքի 23, 40 և 74-րդ հոդվածների,

դռնբաց նիստում գրավոր ընթացակարգով քննեց «2023 թվականի հուլիսի 31-ին Մոսկվայում ստորագրված «Եվրասիական տնտեսական միության շրջանակներում գյուղատնտեսական արտադրանքի պահեստային վկայագրերի թողարկման (տրման), շրջանառության և մարման կանոնների մասին» համաձայնագրով ամրագրված պարտավորությունների՝ Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործը:

Կառավարությունն իր՝ 2024 թվականի ապրիլի 12-ի N 483-Ա որոշմամբ հավանություն է տվել «2023 թվականի հուլիսի 31-ին Մոսկվայում ստորագրված «Եվրասիական տնտեսական միության շրջանակներում գյուղատնտեսական արտադրանքի պահեստային վկայագրերի թողարկման (տրման), շրջանառության և մարման կանոնների մասին» համաձայնագիրը վավերացնելու մասին» օրենքի նախագծի վերաբերյալ Կառավարության օրենսդրական նախաձեռնությանը և որոշել է այդ համաձայնագրում ամրագրված պարտավորությունների՝ Սահմանադրությանը համապատասխանությունը որոշելու նպատակով դիմել Սահմանադրական դատարան:

Գործի քննության առիթը Կառավարության՝ 2024 թվականի ապրիլի 15-ին Սահմանադրական դատարան մուտքագրված դիմումն է:

Ուսումնասիրելով սույն գործով վերոնշյալ համաձայնագիրը, հետազոտելով Կառավարության ներկայացուցչի գրավոր բացատրությունը և գործում առկա մյուս փաստաթղթերը՝ Սահմանադրական դատարանը **Պ Ա Ր Ձ Ե Ց**.

1. «Եվրասիական տնտեսական միության շրջանակներում գյուղատնտեսական արտադրանքի պահեստային վկայագրերի թողարկման (տրման), շրջանառության և մարման կանոնների մասին» համաձայնագիրը (այսուհետ՝ Համաձայնագիր) ստորագրվել է 2023 թվականի հուլիսի 31-ին Մոսկվայում՝ Եվրասիական տնտեսական միության (այսուհետ՝ Միություն) շրջանակներում գյուղատնտեսական արտադրանքի պահեստային վկայագրերի օգտագործման պրակտիկան ընդլայնելու և դրանց կայուն շրջանառությունն ապահովելու նպատակով:

Համաձայնագիրն ստորագրվել է Հայաստանի Հանրապետության, Բելառուսի Հանրապետության, Ղազախստանի Հանրապետության, Ղրղզական Հանրապետության և Ռուսաստանի Դաշնության միջև (այսուհետ՝ անդամ պետություններ):

Համաձայնագիրը Միության շրջանակներում կնքված միջազգային պայմանագիր է և ընդգրկվում է Միության իրավունքի կազմում:

2. Համաձայնագիրը կարգավորում է Միության շրջանակներում պահեստային վկայագրերի թողարկման (տրման), շրջանառության և մարման հետ կապված իրավահարաբերությունները և սահմանում է պահեստային վկայագրերին ներկայացվող պահանջները:

Միության շրջանակներում պահեստային վկայագրերի թողարկումը (տրամադրումը), շրջանառությունը և մարումն իրականացվում են անդամ պետությունների օրենսդրությանը համապատասխան՝ հաշվի առնելով Համաձայնագրի դրույթները:

Գյուղատնտեսական արտադրանքի այն տեսակները, որոնց առնչությամբ թողարկվում (տրվում) են պահեստային վկայագրերը, սահմանվում են անդամ պետության օրենսդրությամբ:

3. Համաձայնագրով Հայաստանի Հանրապետությունը փոխադարձության հիման վրա ստանձնում է մի շարք պարտավորություններ, մասնավորապես՝

3.1. ճանաչել այլ անդամ պետություններում թողարկված (տրված), պահեստային վկայագրերի ռեեստրներում ներառված և Համաձայնագրի պահանջներին համապատասխանող պահեստային վկայագրերը (հոդված 2, կետ 5),

3.2. ապահովել, որ որպես պահման համար որոշակի քանակի և որակի գյուղատնտեսական արտադրանքի ընդունման հաստատում՝ պահեստի կողմից թողարկվի (տրվի) պահեստային վկայագիր՝ ձևակերպված ռուսերենով և հայերենով՝ ՀՀ օրենսդրությամբ նախատեսված լինելու դեպքում (հոդված 3, կետ 1),

3.3. ապահովել, որ պահեստային վկայագիրը պարունակի Համաձայնագրի 3-րդ հոդվածի 2-րդ կետում թվարկված պարտադիր տեղեկությունները (վավերապայմանները) (հոդված 3, կետ 2),

3.4. ապահովել, որ թողարկված (տրված) պահեստային վկայագրի մասին տեղեկությունները գրանցվեն պահեստային վկայագրերի ռեեստրում, իսկ պահեստային վկայագրի մասով իրավունքների փոխանցման դեպքում՝ ապահովել, որ պահեստային վկայագրերի ռեեստրում կատարվի համապատասխան գրառում (հոդված 4, կետեր 1, 2),

3.5. ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանել պահեստային վկայագրերի ռեեստրի ձևավորման և վարման կարգը՝ հաշվի առնելով Համաձայնագրի 4-րդ հոդվածի դրույթները (հոդված 4, կետ 4),

3.6. Երաշխավորել, որ պահեստային վկայագրերի ռեեստրում պարունակվող պահեստային վկայագիրը գրավ դնելու մասին տեղեկությունների առկայության դեպքում պահեստային վկայագիր տիրապետողը պահեստից չի կարող վերցնել գյուղատնտեսական արտադրանքը՝ մինչև գրավով ապահովված պարտավորությունների մարումը (հոդված 6, կետ 2),

3.7. ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանել պահատվության հանրային պայմանագրի տիպային ձևը՝ հաշվի առնելով դրանում Համաձայնագրի 7-րդ հոդվածով սահմանված տեղեկությունների ներառումը (հոդված 7),

3.8. ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ապահովել «Ինտերնետ» տեղեկատվական հեռահաղորդակցական ցանցում Համաձայնագրի 8-րդ հոդվածում սահմանված տեղեկությունների տեղադրումը (հոդված 8),

3.9. ապահովել պահեստների կողմից պահեստային վկայագրերի մասով պարտավորությունների կատարման իրականացումը ՀՀ օրենսդրությանը համապատասխան և նախատեսել կազմակերպահրավական միջոցառումների համալիր, որոնք ուղղված են պահեստների կողմից թողարկված (տրված) պահեստային վկայագրերի մասով պարտավորությունները՝ դրանց կողմից չկատարվելուց պահեստային վկայագրերը տիրապետողների իրավունքների և օրինական շահերի պաշտպանությանը, այդ թվում՝ ՀՀ պահեստային վկայագրերի մասով պարտավորությունների կատարման երաշխավորման ֆոնդի (ֆոնդերի) ձևավորման կամ պահեստային վկայագրերը տիրապետողների առջև պահեստների քաղաքացիահրավական պատասխանատվության ապահովագրման միջոցով (հոդված 9, կետ 1),

3.10. ՀՀ օրենսդրությանը համապատասխան ՀՀ տարածքում ապահովել հսկողություն՝ պահեստների կողմից պահեստային վկայագրերի թողարկման (տրման) և մարման կանոնների, գյուղատնտեսական արտադրանքի պահման կանոնների, անվտանգության պահանջների և գյուղատնտեսական արտադրանքի

քանակական ու որակական հաշվառումը վարելու պահանջների պահպանման նկատմամբ (հոդված 9, կետ 3),

3.11. ապահովել այն գյուղատնտեսական արտադրանքի որակի փորձաքննության անցկացումը, որի համար Հայաստանի Հանրապետությունում թողարկվում (տրվում) են պահեստային վկայագրերը (հոդված 9, կետ 4):

4. Համաձայնագրով սահմանվում է, որ Համաձայնագրի մեկնաբանման և (կամ) կիրառման հետ կապված վեճերը կարգավորվում են «Եվրասիական տնտեսական միության մասին» 2014 թվականի մայիսի 29-ի պայմանագրի դրույթներին համապատասխան:

Ելնելով գործի քննության արդյունքներից և ղեկավարվելով Սահմանադրության 168-րդ հոդվածի 3-րդ կետով, 170-րդ հոդվածի 1-ին և 4-րդ մասերով, ինչպես նաև «Սահմանադրական դատարանի մասին» սահմանադրական օրենքի 63, 64 և 74-րդ հոդվածներով՝ Սահմանադրական դատարանը **Ո Ր Ո Շ Ե Ց**.

1. 2023 թվականի հուլիսի 31-ին Մոսկվայում ստորագրված «Եվրասիական տնտեսական միության շրջանակներում գյուղատնտեսական արտադրանքի պահեստային վկայագրերի թողարկման (տրման), շրջանառության և մարման կանոնների մասին» համաձայնագրով ամրագրված պարտավորությունները համապատասխանում են Սահմանադրությանը:

2. Սահմանադրության 170-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ սույն որոշումը վերջնական է և ուժի մեջ է մտնում հրապարակման պահից:

ՆԱԽԱԳԱՀՈՂ

Ա. ԴԻԼԱՆՅԱՆ

4 հունիսի 2024 թվականի
ՍԴՈ-1730